Lietas Nr. A420759810
Lietas arhīva Nr. AA43-0672-14/12

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 2.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Meldere,
tiesneses Dz.Amerika un L.Konošonoka,

piedaloties pieteicējas SIA „/nosaukums/" pārstāvim /pers. C/ un /pers. D/, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim /pers. E/ un /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „/nosaukums/" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2010.gada 22.augusta lēmuma Nr.22.4.2/44892 atcelšanu, sakarā ar Valsts ieņēmumu dienesta apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 8.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu kontroles pārvalde, veicot SIA „/nosaukums//" datu atbilstības pārbaudi par 2007.gada septembri – decembri un 2008.gada janvāri – martu, konstatēja neatbilstības starp nodokļu maksātāja minēto taksācijas periodu pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) deklarācijās deklarēto un nodokļu administrācijas rīcībā esošo informāciju.

Ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes direktores v.i. 2010.gada 7.jūlija lēmumu Nr.23.20.3/35078 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) pieteicējai papildu nomaksai budžetā noteikts PVN Ls 47 159,54, nokavējuma nauda Ls 20 773,28, kā arī samazināts no budžeta atmaksājamais PVN par Ls 1468,66.

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja.

[2] Ar VID ģenerāldirektora 2010.gada 22.augusta lēmumu Nr.22.4.2/44892 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts Sākotnējais lēmums. Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] VID atsaucies uz likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktu, likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.pantu, kā arī judikatūrā atzīto, ka tiesības atskaitīt priekšnodokli ir tikai tad, ja pastāv visi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punktā paredzētie priekšnoteikumi.

[2.2] Lietā ir SIA „/nosaukums 2/" vārdā noformētie 7 faktūrrēķini par projektēšanas un celtniecības darbiem Ls 270 156,66 apmērā un PVN Ls 48 628,2 apmērā, kurus parakstījis /pers. I/ (SIA „/nosaukums 2/" amatpersona no /datums/līdz /datums/).

/pers. I/ 2009.gada 2.decembrī VID Finanšu policijas pārvaldes izmeklētājam sniedza paskaidrojumu, kurā norādīja, ka SIA „/nosaukums 2/" viņš reģistrējis pēc trešās personas lūguma, neko nezina par uzņēmuma dibināšanas apstākļiem, norēķinu kontu atvēršanu un naudas plūsmām. /pers. I/ nav zināms, kas noformēja darījumu dokumentus un noslēdza līgumus ar darījumu partneriem, pieprasīja un saņēma pavadzīmes, kā arī parakstīja un iesniedza dokumentus nodokļu administrācijai.

VID atsaucies uz Komerclikuma 221.panta pirmo daļu un Civillikuma 1410.pantu, norādot, ka vienīgā SIA „/nosaukums 2/" amatpersona ir noliegusi saimnieciskās darbības veikšanu sabiedrībā.

[2.3] Tematiskajā pārbaudē tika pārbaudīti atsevišķi grāmatvedības dokumenti un salīdzināti ar grāmatvedības informāciju. No minētā nevar secināt, ka tematiskās pārbaudes rezultātā grāmatvedības reģistros iegrāmatotie darījumi ar SIA „/nosaukums 2/" būtu atzīti par faktiski notikušiem.

[2.4] Vērtēt informāciju un pierādījumus, kas iegūti kriminālprocesa ietvaros, nodokļu administrācija nav tiesīga, jo Kriminālprocesa likuma 396.panta pirmā daļa paredz informācijas izmantošanas ierobežojumu – ziņas, kas iegūtas kriminālprocesā, izpaužamas tikai ar procesa virzītāja atļauju un viņa noteiktajā apjomā. Tādēļ vērtēts ir tikai SIA „/nosaukums 2/" amatpersonas paskaidrojums.

[2.5] Līgumi un nodokļu rēķini nav neapstrīdami darījumu faktiskās norises pierādījumi, kā tas atzīts judikatūrā.

[2.6] Tā kā VID rīcībā esošie pierādījumi liecina par darījumu ar SIA „/nosaukums 2/" faktisko neesamību un pieteicēja neiesniedza precizētas PVN deklarācijas, VID Nodokļu kontroles pārvalde pamatoti saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta 5.[1]daļu, 29.panta otro daļu pieteicējai papildu nomaksai budžetā noteica PVN Ls

47 159,54, nokavējuma naudu Ls 20 773,28, kā arī samazināja no budžeta atmaksājamo PVN par Ls 1468,66.

[2.7] Sākotnējā lēmumā ir uzskaitītas tiesību normas, pamatojoties uz kurām lēmums ir pieņemts. Likuma „Par nodokļiem un nodevām" mērķis ir nodrošināt savlaicīgu nodokļu iekasēšanu un novērst izvairīšanos no nodokļu nomaksas, nodokļu kontrole notika nolūkā sasniegt šādu mērķi PVN jomā. Tādēļ nav konstatējama Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 5.panta neievērošana. Lai papildu nomaksai budžetā noteiktu nodokļu maksājumus, VID nav obligāti jākonstatē administratīvais pārkāpums, jo datu atbilstības pārbaude notiek APL ietvaros un tai nav tiešas saistības ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu.

[3] 2010.gada 22.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums, kas pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[3.1] Pieteicēja uzskata, ka darījumos ar SIA „/nosaukums 2/" bija visi priekšnoteikumi, lai atskaitītu priekšnodokli. Darījumu apliecinošie dokumenti nav tikai formāli noformēti, faktiski tika veikta darījumos norādītā būvprojekta izstrādāšana un remontdarbi pieteicējas noliktavās. VID tematiskās pārbaudes veicējiem 2008.gada augustā tika uzrādīts izstrādātais tehniskais projekts, veiktie remontdarbi. VID fiksēja remontdarbus, nofotografējot noliktavas.

[3.2] 2007.gada 21.septembrī starp pieteicēju kā pasūtītāju un SIA „/nosaukums 2/" kā projektētāju tika noslēgts līgums Nr.A09/2007 par būvprojekta izstrādāšanu un saskaņošanu. SIA „/nosaukums 2/" izpildīja savas saistības, jo izstrādāja skiču projektu un pilnu tehnisko projektu noliktavu kompleksa būvniecībai. Izstrādātais projekts šobrīd tiek pārstrādāts, jo pieteicēja nolēma samazināt noliktavu kompleksa kvadratūru. Pieteicēja ir izpildījusi savas saistības.

2007.gada 5.novembrī starp pieteicēju kā pasūtītāju un SIA „/nosaukums 2/" kā uzņēmēju tika noslēgts līgums Nr.7/07 par remontdarbiem, SIA „/nosaukums 2/" veica noliktavas, kas atrodas /adrese/.sekcijas 9.noliktavas remontdarbus. Pieteicēja veica samaksu par remontdarbiem.

2007.gada 10.decembrī starp pieteicēju kā pasūtītāju un SIA „/nosaukums 2/" kā uzņēmēju tika noslēgts līgums Nr.1/08 par remontdarbiem, SIA „/nosaukums 2/" veica rampas izbūvi, sekcija 0-1. Pieteicēja veica samaksu par remontdarbiem un izbūvi.

2008.gada 8.februārī starp pieteicēju kā pasūtītāju un SIA „/nosaukums 2/" kā uzņēmēju tika noslēgts līgums Nr.2/08 par remontdarbiem, SIA „/nosaukums 2/" veica noliktavas /adrese/, sekcijas 0-1 remontdarbus. Pieteicēja veica samaksu par remontdarbiem.

Izstrādātais projekts un izremontētās noliktavas nodrošināja pieteicējas saimniecisko darbību.

[3.3] Darījumā ar pieteicēju SIA „/nosaukums 2/" amatpersona gribu izteica rakstveidā, tātad atbilstoši Civillikuma normām. Nav pamata uzskatīt, ka trūkst SIA „/nosaukums 2/" gribas, jo visi līgumi ir parakstīti, SIA „/nosaukums 2/" līgumu izpildē bija arī personiska interese – samaksas saņemšana. Tikai vienas personas izteikts noliegums, ka tā nav veikusi kādas darbības, var tikt uzskatīts par pierādījumu tikai tad, ja tas tiek apstiprināts ar citiem pierādījumiem.

[3.4] Lēmumā ir atsauce uz Kriminālprocesa likuma 396.pantu par kriminālprocesā iegūto ziņu izpaušanu tikai ar procesa virzītāja atļauju, taču nav informācijas par to, ka no procesa virzītāja būtu pieprasīta papildus informācija, kas apstiprinātu /pers. I/ paskaidrojumā minēto attiecībā uz darījumu ar pieteicēju.

Pieteicējai nav bijusi iespēja iepazīties ar /pers. I/ paskaidrojumu, tādēļ nevar sniegt argumentāciju par to. /pers. I/ paskaidrojumi netiek apstiprināti ar citiem pierādījumiem, tajā skaitā tiem, kas bija pieteicējas rīcībā un tika uzrādīti VID tematiskajā pārbaudē 2008.gada 21.augustā, kā arī nosūtīti VID Finanšu policijas pārvaldes izmeklētājam. Paskaidrojumu /pers. I/ sniedzis tikai 2009.gada 2.decembrī, bet iepriekš veiktajā tematiskajā pārbaudē un Finanšu policijas izmeklēšanas laikā šādus paziņojumus nav izteicis. Līdz ar to pieteicēja apšaubījusi /pers. I/ apgalvojumu patiesumu. Vienas darījuma puses pārstāvja paziņojums nevar būt par pamatu darījuma atzīšanai par spēkā neesošu, to par tādu var atzīt tikai tiesa. VID, pieņemot Lēmumu, kas balstīts tikai uz /pers. I/ paskaidrojumiem, ir pārkāpis tiesiskās paļāvības un likuma atrunas principu. VID nav noskaidrojis /pers. I/ paraksta īstumu (nav veikta grafoloģiskā ekspertīze), paskaidrojumi nav apstiprināti ar pierādījumiem.

[3.5] Pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā norādījusi, ka nepieciešamības gadījumā var uzrādīt gan izstrādāto projektu, gan noliktavu telpas, kur remontdarbi tika veikti, taču šādi pierādījumi netika pieprasīti.

[3.6] Laikā, kad notika darījumi ar SIA „/nosaukums 2/", SIA „/nosaukums 2/" bija PVN maksātāja, bija sasniedzama juridiskajā adresē, tās amatpersona nenoliedza savas darbības.

[3.7] Nokavējuma naudas aprēķināšana ir pretēja tiesiskās paļāvības principam. Pieteicējai nav skaidrs, kādēļ VID jau 2008.gadā, veicot pārbaudi, neinformēja pieteicēju par savām aizdomām, bet nogaidīja gandrīz divus gadus, pēc tam pieprasot veikt maksājumus un aprēķinot ievērojama apmēra nokavējuma naudu.

[3.8] VID nav ievērojis privātpersonas tiesību ievērošanas principu, jo pieteicēja vairākkārt ir sniegusi informāciju par darījumiem, uzrādījusi veiktos darbus, taču VID nav to ievērojis un nav respektējis pieteicējas argumentus.

[4] 2010.gada 1.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts VID paskaidrojums par pieteikumu. Paskaidrojums pamatots ar Lēmumā ietvertajiem apsvērumiem. VID atsaucas uz judikatūras atziņām un norāda, ka, lai iegūtu tiesības atskaitīt priekšnodokli, ir jākonstatē tas, vai darījums faktiski pēc tā ekonomiskā un juridiskā satura ir noticis. VID norāda, ka audita gaidā konstatēti tādi apstākļi, kas ļāva secināt, ka rēķinos un līgumos norādītie darījumi nav notikuši.

[5] 2012.gada 3.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemti pieteicējas papildus paskaidrojumi. Tajos norādīts, ka /pers. I/ paskaidrojumu VID par SIA „/nosaukums 2/" sniedzis tikai 2009.gada 2.decembrī, bet iepriekš veiktajā tematiskajā

pārbaudē un Finanšu policijas izmeklēšanas laikā /pers. I/ nav norādījis, ka neko nezina par SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību un nav tās vārdā veicis nekādus darījumus. Līdz ar to ir pamats apšaubīt /pers. I/ apgalvojumu patiesumu.

VID, veicot 2008.gada 21.augusta tematisko pārbaudi, konstatēja, ka darījums ar SIA „/nosaukums 2/" ir noticis un ka remontdarbi ir veikti. Lietā nav pievienoti SIA „/nosaukums 2/" pārstāvju 2008.gadā iesniegtie paskaidrojumi, kuros, iespējams, tie ir apliecinājuši savus darījumus, tajā skaitā arī ar pieteicēju.

Pieteicējai nav pārliecības, ka /pers. I/ nezināja par SIA „/nosaukums 2/" darījumiem ar pieteicēju. VID /pers. I/ nav uzdevusi tiešus jautājumus par darījumiem ar pieteicēju.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 8.novembra spriedumu pieteikums apmierināts.

[6.1] Tiesa konstatējusi, ka VID Lēmumu pieņēmis, jo uzskatījis, ka pieteicējai nebija tiesības atskaitīt priekšnodokli. Savukārt pieteicēja nepiekrīt šādam viedoklim. Tātad lietā ir strīds par to, vai pieteicējai bija tiesības atskaitīt priekšnodokli.

[6.2] Tiesa konstatējusi, ka VID ir uzskatījis, ka pieteicējai nebija tiesības atskaitīt priekšnodokli, jo darījumi faktiski nav notikuši ar nodokļu rēķinā norādīto personu.

Kā norādījis Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Augstākā tiesa) faktūras-rēķini vai preču pavadzīmes-rēķini ir uzskatāmi par nodokļa rēķiniem un par pakalpojuma sniegšanu vai preču piegādi apliecinošiem dokumentiem likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta izpratnē un šādu dokumentu esamība ļauj pieņemt, ka pakalpojums ir sniegts vai preces ir piegādātas. Tomēr šāds pieņēmums neizslēdz iespēju administratīvā procesa dalībniekam to apstrīdēt, iesniedzot attiecīgus pierādījumus, kas apliecina pretējo. Ja VID, pildot savu kontroles funkciju, ir iesniedzis pierādījumus, kas rada pamatotas šaubas par preču pavadzīmē-rēķinā norādīto ziņu patiesumu, tad pieteicējam savukārt ir interese iesniegt pierādījumus, kas atspēko VID norādītos faktus. Proti, ja nodokļu maksātājs uzskata, ka VID ir nepamatoti apšaubījis kādu darījumu vai dokumentu, atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantam, nodokļu maksātājam ir jāiesniedz papildus pierādījumi par to, ka rēķinā norādītā persona tiešām sniegusi pakalpojumu vai piegādājusi preces. Nodokļu maksātājam ir jābūt spējīgam atspēkot argumentus, kas apdraud tā tiesības pretendēt uz priekšnodokļa atskaitīšanu ar APL paredzētiem pierādīšanas līdzekļiem. Nodokļu maksātāja pienākums iesniegt pierādījumus savu tiesību pierādīšanai nozīmē, ka gadījumā, ja no VID savāktajiem pierādījumiem secināms, ka darījums nav faktiski noticis ar pieteicējas grāmatvedības dokumentos norādīto personu, tad pieteicējai jāspēj iesniegt pietiekami pārliecinoši pierādījumi tieši par darījuma faktisko norisi. Bet, ja pieteicējam savākt kādus pierādījumus nav iespējams, tas atbilstoši APL 168.panta pirmajai daļai var lūgt tiesu pieprasīt pierādījumus (*Tiesu prakses vispārinājuma „Administratīvo tiesu prakse likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" interpretācijā un piemērošanā" 28.-31.punkts, http://www.at.gov.lv/lv/info/summary/2009/*).

[6.2.1] Savus secinājumus par to, ka darījumi faktiski nav notikuši, VID ir pamatojis ar SIA „/nosaukums 2/" amatpersonas /pers. I/ paskaidrojumiem. Lēmumā norādīts, ka /pers. I/ ir paskaidrojis, ka par SIA „/nosaukums 2/" amatpersonu ir kļuvis pēc trešās personas lūguma, neko nezina par SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību un tās vārdā nav veicis nekādus darījumus. /pers. I/ neesot zināms, kas noformējis darījuma dokumentus un noslēdza līgumus ar darījuma partneriem, saņēma pavadzīmes, tās parakstīja un iesniedza VID nodokļu deklarācijas un pārskatus.

Tiesa, pārbaudot lietā esošos materiālus, konstatējusi, ka /pers. I/ 2009.gada 2.decembra paskaidrojumos ir norādījis, ka par SIA „/nosaukums 2/" amatpersonu ir kļuvis pēc tādas trešās personas lūguma, kuras vārdu un uzvārdu neatceras. Tāpat /pers. I/ norādījis, ka neko nezina par SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību, jo pats to neveica. Taču trešā persona esot paskaidrojusi, ka uzņēmums sniedz starpniecības pakalpojumus būvniecībā. /pers. I/ arī norādījis, ka viņam neesot zināms, kas noformēja darījuma dokumentus un noslēdza līgumus ar darījuma partneriem, saņēma pavadzīmes, tās parakstīja un iesniedza VID nodokļu deklarācijas un pārskatus. Vienlaikus /pers. I/ ir atzinis, ka aptuveni 2008.gada rudenī ir parakstījis pilnvaru kādai personai rīkoties viņa vārdā, taču šīs personas vārdu un to, kādu darbību veikšanai šī persona pilnvarota, viņš neatceras (*lietas 149.-160.lapa*).

Tātad no /pers. I/ paskaidrojumiem izrietēja, ka viņš pats nav veicis saimniecisko darbību SIA „/nosaukums 2/" vārdā. Taču vienlaikus viņš bija norādījis, ka ir pilnvarojis kādu citu personu rīkoties viņa vārdā. Tiesa uzskatījusi, ka šādi paskaidrojumi, neveicot nekādas papildus pārbaudes, nevar tikt atzīti par pietiekamu pamatu darījumu apšaubīšanai. No šiem paskaidrojumiem izriet, ka pastāv iespēja, ka /pers. I/ pats nav veicis saimniecisko darbību SIA „/nosaukums 2/" vārdā, taču to darīt ir pilnvarojis kādu citu personu. Turklāt paskaidrojumiem, kuros persona apgalvo, ka neatceras tās personas vārdu un uzvārdu, kura ir lūgusi viņam kļūt par uzņēmuma amatpersonu vai kuru viņš ir pilnvarojis veikt kādas darbības savā vārdā, nav piešķirama augsta ticamība. Taču no lietas materiāliem izriet, ka, neskatoties uz to, VID nekādas papildus pārbaudes par SIA „/nosaukums 2/" darbību nav veicis. VID nav ne pārbaudījis deklarēto darbinieku skaitu, ne deklarēto darījumu partneru skaitu, ne arī mēģinājis iegūt kādus paskaidrojumus no deklarētajiem darījuma partneriem.

[6.2.2] Turklāt pēc pieteicējas lūguma tiesas sēdē tika uzklausīti vairāki liecinieki.

Liecinieks /pers. I/ norādīja, ka par SIA „/nosaukums 2/" amatpersonu ir kļuvis pēc /pers. M/ lūguma. /pers. M/ esot paskaidrojis, ka pats nevarot kļūt par uzņēmuma amatpersonu parādu dēļ. Faktiski SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību ir veicis /pers. M/, bet /pers. I/ esot tikai parakstījis nepieciešamos dokumentus. Liecinieks /pers. I/ arī apstiprināja, ka ir parakstījis līgumu ar pieteicēju.

/pers. M/ paskaidroja, ka viņš ir piedāvājis /pers. I/ izveidot uzņēmumu, kur /pers. I/ būtu amatpersona. Pats par amatpersonu neesot varējis kļūt parādu dēļ. /pers. M/ esot darbojies uz pilnvaras pamata, kuru viņam bija izsniedzis /pers. I/. /pers. M/ norādīja, ka SIA „/nosaukums 2/" ir bijuši darījumi ar pieteicēju. Darbi veikti ar apakšuzņēmēju palīdzību.

Liecinieks/pers. O/ paskaidroja, ka viņš ir pieteicējas darbinieks un atbild par visiem tehniskajiem darbiem. Par darījumiem ar SIA „/nosaukums 2/" viņš paskaidroja, ka visu laiku ir kontaktējies ar /vārds/ un viņam radies iespaids, ka /vārds/ ir SIA „/nosaukums 2/" būvdarbu vadītājs.

Arī pieteicējas amatpersona /pers. C/ tiesas sēdē paskaidroja, ka /pers. M/, kuru viņš pazīst no kopīgām sporta gaitām, ir piedāvājis atrisināt jautājumu par noliktavām nepieciešamo remontu un kā darījuma partneri ieteica SIA „/nosaukums 2/". /pers. M/ ir vedis dokumentus parakstīšanai un nodevis arī veiktos darbus. /pers. I/ viņš nekad neesot saticis.

[6.2.3] Ņemot vērā minēto, tiesa secinājusi, ka no liecinieku un pieteicējas amatpersonas paskaidrojumiem izriet, ka /pers. I/ pats saimniecisko darbību SIA „/nosaukums 2/" vārdā neveica, taču viņš bija pilnvarojis /pers. M/ to darīt. /pers. M/ uz pilnvaras pamata esot meklējis darījumu partnerus, nodevis paveiktos darbus. /pers. I/ ir parakstījis nepieciešamos darījuma dokumentus. Visus dokumentus parakstīšanai vedis /pers. M/, bet /pers. I/ ar /pers. P/ nav ticies. Konkrētos darbus pieteicējai izpildījuši SIA „/nosaukums 2/" apakšuzņēmēji.

Tiesa norādījusi, ka nav aizliegts uzņēmuma saimniecisko darbību veikt šādā veidā, kad uzņēmuma amatpersona tikai paraksta nepieciešamos dokumentus, bet visu saimniecisko darbību organizē uzņēmuma amatpersonas pilnvarota persona.

Tiesa konstatējusi, ka /pers. M/ nevarēja nosaukt konkrētus apakšuzņēmējus, norādot, ka nosaukumus ir aizmirsis, kā arī nevarēja neko paskaidrot par SIA „/nosaukums 2/" darbiniekiem. Tāpat /pers. M/ liecības un /pers. I/ liecības bija pretrunīgas. Tomēr tiesas ieskatā tas nav pietiekami, lai secinātu, ka darījumus neveica SIA „/nosaukums 2/" ar apakšuzņēmēju palīdzību, it īpaši situācijā, kad VID nav ieguvis nekādus papildus pierādījumus par SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību. Turklāt liecinieku liecības tieši par to, kā tika organizēta SIA „/nosaukums 2/" saimnieciskā darbība, bija saskanīgas.

[6.3] Ņemot vērā minēto, tiesa secinājusi, ka VID nav ieguvis pietiekamus pierādījumus pieteicējas darījumu apšaubīšanai. Pieteicēja ar liecinieku palīdzību principā ir izskaidrojusi, kā notika konkrētie darījumi. Savukārt VID nav veicis nekādas papildus pārbaudes par SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību, kas ļautu pamatoti apšaubīt to, ka šie darījumi ir notikuši.

Tiesa atzinusi, ka atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantam pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu ir jānodrošina nodokļu maksātājam, ja viņš nepiekrīt nodokļu administrācijas aprēķinātajam nodokļu maksājumu lielumam. Tomēr tiesas ieskatā šo normu nedrīkst interpretēt tā, ka tā pilnībā atbrīvo VID no pierādījumu vākšanas. Tiesa uzskatījusi, ka arī nodokļu lietās VID ir saistošs objektīvās izmeklēšanas princips un procesuālā taisnīguma princips. Objektīvās izmeklēšanas princips kā viens no administratīvā procesa procesuālajiem pamatprincipiem piemērojams ne tikai administratīvajā procesā tiesā, bet arī administratīvajā procesā iestādē. Atbilstoši tam iestādei ir pienākums objektīvi noskaidrot visus būtiskos lietas apstākļus (*Objektīvās izmeklēšanas princips - interpretācija un piemērošana. http://www.at.gov.lv/lv/info/summary/2005/*). Tiesas ieskatā iestādes pienākums noskaidrot visus būtiskos lietas apstākļus izriet arī no procesuālā taisnīguma principa. Šis princips prasa, lai iestāde rūpīgi izvērtētu, kāda informācija ir nepieciešama lēmuma pieņemšanai, savāktu visu nepieciešamo informāciju un rūpīgi arī izvērtētu iegūto informāciju. Arī Augstākā tiesa ir norādījusi, ka likumdevējs ir devis tiesības VID, pamatojoties uz pierādījumiem, apšaubīt nodokļu maksātāja norādītos darījumus pat tad, ja ar darījuma partneri ir noslēgts līgums, darījuma partneris ir PVN maksātājs, preču pavadzīmes-rēķini ir izsniegti darījuma partnerim un par darījumu ir samaksāti nodokļi (*sk. Augstākās tiesas 2006.gada 4.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-8/2006 11.punktu*). Tātad VID darījumus var apšaubīt, tikai pamatojoties uz pierādījumiem. Savukārt pierādīšanas pienākumu, pamatojoties uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantu, uz nodokļu maksātāju var pārnest tikai tad, ja VID darījumus ir apšaubījis pamatoti, proti, uz pietiekamu pierādījumu pamata.

Tiesa atzinusi, ka noteiktos gadījumos arī privātpersonām pašām ir pienākums iesniegt nepieciešamos pierādījumus. Kā tas ir atzīts tiesību zinātnē, privātpersonu pienākums nodrošināt nepieciešamos pierādījumus palielinās proporcionāli tam, cik ļoti lēmuma pieņemšanas process notiek pašas privātpersonas interesēs. Šādos gadījumos attiecībā uz faktiem, kas veicina labvēlīga lēmuma pieņemšanu, ir dabiski un atbilstoši pierādījumu nastu uzlikt privātpersonai, nevis pārvaldei. Savukārt gadījumos, kad lēmums ir privātpersonai nelabvēlīgs, tas ir iestādes pienākums pierādīt, ka nelabvēlīgā lēmuma pieņemšana ir pamatota (*sal.: Nehl P.H Principles of Administrative Procedure in EC Law. Oxford: Hart Publishing, 1999, p.114.-115.*). Lai arī var piekrist, ka priekšnodokļa atskaitīšanas tiesība ir priekšrocība, tomēr jāņem vērā, ka izskatāmajā lietā VID ir nevis atteicies izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, bet gan izdevis pieteicējai nelabvēlīgu administratīvo aktu, uzliekot pienākumu papildus budžetā iemaksāt nodokli un nokavējuma naudu. Līdz ar to šajā gadījumā atbilstoši procesuālā taisnīguma principam galvenā atbildība par Lēmuma pieņemšanai nepieciešamās informācijas savākšanu bija tieši VID.

[6.4] Jau sākotnēji VID nebija ieguvis pietiekamus pierādījumus darījumu apšaubīšanai, jo nebija ņēmis vērā /pers. I/ paskaidrojumos norādīto, ka viņš ir izsniedzis pilnvaru kādai personai. VID nepārbaudīja, vai kāda persona uz pilnvaras pamata nav organizējusi SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību. Liecinieku tiesas sēdē sniegtās liecības vēl vairāk pastiprināja VID iegūto pierādījumu nepietiekamību, jo visi liecinieki norādīja, ka SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību faktiski organizējis /pers. M/. Līdz ar to tiesa secinājusi, ka VID nav ieguvis pietiekamus pierādījumus, kas ļautu pamatoti apšaubīt to, ka pieteicējas darījumi ir notikuši tieši ar SIA „/nosaukums 2/".

Tiesa arī uzskatījusi, ka tādos gadījumos kā šis, kad tiesā ir pārsūdzēts nelabvēlīgs administratīvais akts, tas nevar būt tiesas pienākums savākt tādus papildus pierādījumus, kas pierāda nelabvēlīgā administratīvā akta pamatotību un kuri iestādei bija jāsavāc jau administratīvā akta izdošanas procesā. Tiesas uzdevums ir kontrolēt valsts pārvaldes darbību, nevis stāties valsts pārvaldes vietā un savākt pierādījumus, kuri valsts pārvaldei bija jāsavāc administratīvā procesa iestādē laikā,

proti, pirms nelabvēlīgā administratīvā akta izdošanas.

[6.5] Tiesa atzinusi, ka VID nav ieguvis pietiekamus pierādījumus, kas ļautu pamatoti apšaubīt to, ka pieteicējas darījumi ir notikuši tieši ar SIA „/nosaukums 2/". Līdz ar to tiesa secinājusi, ka Lēmums nav pietiekami pamatots un ir prettiesisks, tādēļ tas ir atceļams.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 8.novembra spriedumu VID iesniedza apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzībā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[7.1] Pamatots ir tiesas arguments, ka uzņēmuma saimniecisko darbību nav aizliegts veikt tādā veidā, ka visu saimniecisko darbību organizē uzņēmuma amatpersonas pilnvarotā persona.

Konkrētajā gadījumā SIA „/nosaukums 2/" amatpersonas izsniegtā pilnvara /pers. M/ ir vērtējama pēc tās būtības un kopsakarā ar visiem lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem.

Atbilstoši Civillikuma 2290.pantam pilnvarojuma līgumu nodibina ar līdzēju vienošanos, ja kāds apzināti pielaiž trešo personu vest savas lietas. Turklāt Civillikuma 2289.pants noteic, ka ar pilnvarojuma līgumu viena puse (pilnvarnieks, uzdevuma ņēmējs) uzņemas izpildīt otrai (pilnvaras devējam, pilnvarotājam, uzdevuma devējam) - zināmu uzdevumu, bet pilnvaras devējs apņemas pilnvarnieka rīcību atzīt sev par saistošu.

Tādējādi pilnvarojuma līgums ir viens no vietniecības un svešu lietu pārziņas veidiem. Ikdienas dzīvē, kā arī tiesiskajā un ekonomiskajā apritē bieži rodas nepieciešamība uzdot savu lietu kārtošanu kādai citai personai, piemēram, pilnvarotāja prombūtne, nepietiekama kompetence, saimnieciska uzņēmuma īpašnieka nespēja personiski pārzināt savus darījumus to lielā skaita dēļ vai kādu citu iemeslu dēļ. Tomēr viens no būtiskākajiem pilnvarojuma rakstura elementiem ir tas, ka pilnvarnieks kārto pilnvarotāja, nevis savas lietas.

Ir pamats uzskatīt, ka /pers. I/ izsniegtā pilnvara pēc savas būtības neatbilst pilnvarojuma līguma institūta būtībai, jo, kā izriet no lietas materiāliem, minētais pilnvarojums pēc būtības tika izsniegts, lai pilnvarnieks (pilnvaras ņēmējs) varētu vest savas lietas, nevis rīkoties pilnvarotāja interesēs, turklāt /pers. I/ nav devis kādus norādījumus vai uzdevumus, un nav devis kādus norēķinus par uzdevuma izpildīšanu /pers. M/, tai skaitā nav atlīdzinājis pilnvarnieka izdevumus.

[7.2] Nav pamatots tiesas secinājums, ka VID nav ieguvis papildus pierādījumus, jo no lietas materiāliem izriet, ka VID ir vērtējis ne vien VID rīcībā esošo informāciju, bet arī pieteicējas un pieteicējas darījuma partnera sniegto informāciju, tai skaitā VID ir vērtējis apstākli, ka SIA „/nosaukums 2/" nav sasniedzama juridiskajā adresē un sakarā ar dokumentu neiesniegšanu VID pārbaudei tā 2008.gada 30.aprīlī ir izslēgta no VID ar PVN apliekamo personu reģistra.

[7.3] Tādējādi pie lietā konstatētajiem apstākļiem nav konstatējams viens no obligātajiem priekšnoteikumiem priekšnodokļa atskaitīšanas tiesību izmantošanai, proti, ka pakalpojums ir saņemts tieši no pavadzīmē norādītās personas, jo juridiska persona darbojas un veic uzņēmējdarbību ar tās pārstāvja (fiziskas personas) starpniecību, bet ja sabiedrības likumīgais pārstāvis noliedz, ka būtu veicis reālu uzņēmējdarbību un slēdzis saimniecisku darījumu, nav iespējams, ka šī sabiedrība veica tiesisku saimniecisko darbību savā vārdā.

[7.4] Konkrētajā gadījumā darījumos iesaistīto personu skaidrojumi nesniedz konkrētu faktisko apstākļu izklāstu. Gluži pretēji – saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem norādītā atbildīgā persona ir norādījusi, ka nav iesaistījusies darījumos, nav apskatījusi objektus un nav tikusies ar pasūtītāju, kā arī pieteicēja ir apstiprinājusi, ka ar SIA „/nosaukums 2/" amatpersonu faktiski nekontaktējās.

Tādējādi minētie faktiskie apstākļi vienīgi apliecina, ka pieteicējas deklarētajiem darījumiem ar SIA „/nosaukums 2/" ir konstatējams vienīgi darījumu dokumentārs noformējums, tādējādi lietā konstatētie faktiskie apstākļi ir pietiekami, lai apstrīdētu pieteicējas deklarēto darījumu patiesumu.

[7.5] Pieteicēja savos paskaidrojumos izklāstījusi vienīgi darījuma noslēgšanas formālo pusi un nav iesniegusi nekādus pierādījumus vai ticamus un pamatotus paskaidrojumus darījumu faktiskās norises apliecināšanai (gluži pretēji – pieteicēja ir norādījusi, ka personīgi ar SIA „/nosaukums 2/" amatpersonu nav tikusies, lai gan līgumus ir parakstījusi tieši SIA „/nosaukums 2/" amatpersona un objekta pieņemšanas aktos kā komisijas dalībniece arī ir norādīta SIA „/nosaukums 2/" amatpersona, kā arī pieteicēja ir norādījusi, ka tā kā līgumos noteiktās saistības SIA „/nosaukums 2/" ir izpildījusi, tad pieteicējai nebija pamata apšaubīt /pers. I/ paraksta īstumu). Pieteicējas sniegtajiem skaidrojumiem iztrūkst faktisko apstākļu ekonomiskais pamatojums par pieteicējas apsvērumiem noslēgt līgumus ar komercsabiedrību, kad faktiski darbus veic pieteicējas darījuma partnera izvēlētie apakšuzņēmēji.

[8] Tiesa sēdē VID uzturēja apelācijas sūdzību, bet pieteikumu neatzina un lūdza to noraidīt.

Pieteicēja uzturēja pieteikumu, bet VID apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu apmierināt.

Tiesas sēdē tika nopratināts liecinieks /pers. Z/, /pers. AD/ un /pers. AE/.

Motīvu daļa

[9] Izvērtējusi lietas dalībnieku argumentus kopsakarā ar lietas materiālos esošajiem rakstveida pierādījumiem un liecinieku liecībām, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka VID apelācijas sūdzība ir pamatota, bet pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi identificējusi, ka strīds šajā lietā ir par to, vai pieteicēja pamatoti atskaitījusi priekšnodokli par darījumiem ar SIA „/nosaukums 2/". Pirmās instances tiesa arī pamatoti atsaukusies uz Augstākās tiesas judikatūru, kurā analizēts, kādos gadījumos personai ir tiesības atskaitīt priekšnodokli, kā arī analizētas VID tiesības apstrīdēt nodokļu personas tiesības atskaitīt priekšnodokli tajos gadījumos, kad grāmatvedības

dokumenti noformēti pareizi (sk. šā sprieduma [6.1] – [6.2] punktu). Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai šajā daļā un atkārtoti to pašu nenorāda.

Administratīvā apgabaltiesa nepiekrīt pirmās instances tiesas izdarītajam lietā esošo rakstveida pierādījumu un liecinieku liecību novērtējumam.

[11] VID ir pieteicējai aprēķinājis budžetā papildus maksājamo PVN un samazinājis no budžeta atmaksājamo PVN datu atbilstības pārbaudes ietvaros, jo VID rīcībā bija informācija, ka SIA „/nosaukums 2/" amatpersona /pers. I/ VID Finanšu policijas pārvaldei norādījis, ka par SIA „/nosaukums 2/" amatpersonu kļuvis pēc trešās personas lūguma, neko nezina par SIA „/nosaukums 2/" darbību un tās vārdā nav veicis nekādus darījumus.

Pieteicēja iebilst tam, ka VID, pamatojoties uz šādu vienas personas vispārīgu paskaidrojumu, kurā turklāt nav paskaidrots tieši par darījumiem ar pieteicēju, bija tiesīgs aprēķināt budžetā maksājamo PVN un samazināt no budžeta atmaksājamo PVN. Turklāt pieteicējai 2008.gadā par darījumiem ar SIA „/nosaukums 2/" veikta tematiskā pārbaude, kurā nekādi pieteicējas pārkāpumi netika konstatēti.

Administratīvā apgabaltiesa šim pieteicējas argumentam piekrīt daļēji.

[11.1] Nepamatots ir pieteicējas arguments par to, ka VID, tematiskajā pārbaudē nekonstatējot pieteicējas pārkāpumus, vēlāk nebija tiesīgs aprēķināt papildus maksājamos nodokļus pēc nodokļu pārbaudes veikšanas.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 17.punktu (*redakcijā, kas bija spēkā 2008.gadā, tad, kad pieteicējai tika veikta tematiskā pārbaude*) tematiskā pārbaude ir nodokļu administrācijas pārbaude, kad tiek kontrolēta atsevišķu normatīvo aktu ievērošana, pārbaudīti atsevišķi grāmatvedības dokumenti, salīdzinot tos ar darījuma dalībnieku grāmatvedības informāciju, kā arī tiek veiktas citas pārbaudes, kuru rezultātā netiek noteikti papildu nodokļu maksājumi budžetā.

No minētās tiesību normas izriet, ka tematiskās pārbaudes ietvaros netiek pārbaudīti darījuma faktiskie apstākļi – tas, kā darījums noslēgts, kā notikusi darījuma faktiskā izpilde. Šādu apstākļu noskaidrošanai ir piemēroti citi tiesiskie līdzekļi, kuru rezultātā var tikt aprēķināti arī budžetā papildus maksājamie nodokļi vai samazināti no budžeta atmaksājamie nodokļi (piemēram, nodokļu audits). Arī no lietā esošajiem tematiskās pārbaudes aktiem redzams, ka 2008.gada 21.augustā tika veikta pieteicējas un SIA „/nosaukums 2/" tematiskā pārbaude, veicot savstarpējo darījumu un datu salīdzināšanu. Tematiskās pārbaudes aktos atspoguļots vienīgi fakts par līgumiem, kas noslēgti starp pieteicēju un SIA „/nosaukums 2/", un izrakstītajiem nodokļu rēķiniem.

Pamatojoties uz minēto, secināms, ka fakts, ka pirms papildus nodokļu aprēķināšanas ir bijusi tematiskā pārbaude, nav izslēdzošs apstāklis, kas liegtu VID tiesības par tiem pašiem darījumiem aprēķināt nodokļus.

[11.2] Vienlaikus apgabaltiesa atzīst, ka pamatotas ir pieteicējas šaubas par to, ka VID budžetā papildus maksājamo PVN un no budžeta atmaksājamo PVN varēja aprēķināt, izmantojot vienīgi /pers. I/ VID Finanšu policijai sniegto paskaidrojumu.

Proti, VID ir aprēķinājis pieteicējai budžetā maksājamo PVN un samazinājis no budžeta atmaksājamo PVN nevis audita, bet gan datu atbilstības pārbaudes, ietvaros.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" (*redakcijā, kas bija spēkā datu atbilstības pārbaudes veikšanas laikā*) 1.panta 27.punkts noteic, ka datu atbilstības pārbaude ir nodokļu administrācijas pārbaude, kuras laikā izvērtēta nodokļu maksātāja iesniegtajās nodokļu un informatīvajās deklarācijās uzrādītās informācijas atbilstība nodokļu administrācijas rīcībā esošajai informācijai un normatīvajiem aktiem. Datu atbilstības pārbaudi veic nodokļu administrācijas telpās, nepieprasot no nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības attaisnojuma dokumentus, [..].

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta 5^1.daļa noteic, ka datu atbilstības pārbaudi veic triju gadu laikā no normatīvajos aktos noteiktā maksāšanas termiņa. Datu atbilstības pārbaudes laikā nodokļu vai informatīvajā deklarācijā konstatējot neatbilstības starp nodokļu maksātāja iesniegto informāciju un nodokļu administrācijas rīcībā esošo informāciju, nodokļu administrācija par to informē nodokļu maksātāju, nosūtot paziņojumu par konstatētajām konkrētajām neatbilstībām ar uzaicinājumu 30 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas iesniegt nodokļu administrācijai nodokļu deklarācijas vai informatīvās deklarācijas precizējumu vai konstatēto neatbilstību pamatotu izskaidrojumu. Ja nodokļu maksātājs noteiktajā termiņā nav novērsis paziņojumā norādītās neatbilstības, nodokļu administrācija pieņem lēmumu par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem, kurā veic budžetā maksājamo vai atmaksājamo summu pārrēķinu, nosaka par labu budžetam piedzenamo nodokļa summu (starpību starp maksātāja deklarēto un datu atbilstības izvērtēšanas rezultātā precizēto nodokļu summu) un aprēķina nokavējuma naudu šā likuma 29.panta otrajā daļā noteiktajā apmērā par periodu no deklarētās nodokļa summas maksāšanas termiņa līdz šā lēmuma pieņemšanas dienai. Lēmumā papildus aprēķināto nodokļa summu un nokavējuma naudu nodokļu maksātājs iemaksā budžetā 30 dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas. Ja šajā termiņā nodokļu maksātājs neveic lēmumā norādītos maksājumus, nokavējuma naudas aprēķināšana tiek atjaunota no dienas, kad pieņemts lēmums par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem.

No minētajām tiesību normām izriet, ka datu atbilstības pārbaude ir vienkāršots process, kā VID konstatē neatbilstības starp nodokļu maksātāja iesniegto informāciju un nodokļu administrācijas rīcībā esošo informāciju. Ievērojot to, ka datu atbilstības pārbaude neietver apstākļu noskaidrošanu, bet tieši pretēji – to var veikt, pat nepieprasot no nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības attaisnojuma dokumentus, apgabaltiesa atzīst, ka šāda procedūra nav piemērojama gadījumos, kad VID rīcībā nonāk tāda informācija, kuras apstiprināšanai nepieciešams veikt apstākļu noskaidrošanu: vākt papildus pierādījumus; iegūt paskaidrojumus no nodokļu maksātāja; veikt citas darbības, lai pierādītu, ka nodokļu maksātājs nepamatoti samazinājis budžetā maksājamo nodokli vai palielinājis no budžeta atmaksājamo nodokli.

Arī šajā lietā VID faktiski ir ieguvis tikai /pers. I/ paskaidrojumu, kas sniegs VID Finanšu policijai par SIA „/nosaukums 2/" darbību, un pašas pieteicējas paskaidrojumu, un uz šo paskaidrojumu pamata atzinis, ka pieteicējas noformētie nodokļu rēķini nav uzskatāmi par grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem, atzīstot, ka darījumi faktiski nav notikuši ar SIA „/nosaukums 2/".

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka VID šajā lietā bija jāveic papildu apstākļu noskaidrošana, lai secinātu, ka pieteicējai nebija tiesību atskaitīt priekšnodokli tā iemesla dēļ, ka pakalpojumus faktiski nav sniegusi SIA „/nosaukums 2/" (turklāt, lai izdarītu minēto secinājumu, VID bija jānoskaidro, vai pieteicēja apzinājās, ka darījums tiek noslēgts ar darījuma partneri, kuras valdes loceklis neko nezina par SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību, proti, VID bija jānoskaidro, vai pieteicēja bija iesaistījusies nodokļu izkrāpšanā). Apgabaltiesas ieskatā šādus secinājumus nevar izdarīt datu atbilstības pārbaudes ietvaros, nevācot papildu pierādījumus, tādējādi VID ir izvēlējies nepareizu metodi pārbaudes veikšanai.

Tajā pašā laikā minētais secinājums nevar kalpot par pietiekamu pamatu Lēmuma atcelšanai, proti, šis procesuālais pārkāpums nav būtisks, jo nav ietekmējis Lēmumu pēc būtības.

Apgabaltiesa norāda, ka administratīvā akta tiesiskums ir atkarīgs no tā pamatojuma. Konkrētajā gadījumā pamatojums tam, ka pieteicējai ir papildus aprēķināts budžetā maksājamais PVN un samazināts no budžeta atmaksājamais PVN, ir VID konstatētais fakts, ka darījums ar SIA „/nosaukums 2/" nav noticis, kā arī likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkts un likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.pants.

Pamatojoties uz minēto, apgabaltiesai jāpārbauda Lēmuma pamatojuma pareizība.

[12] Pieteicējai budžetā maksājamais PVN un samazinātais no budžeta atmaksājamais PVN aprēķināts par būvprojekta izstrādāšanas un saskaņošanas pakalpojumiem, un remonta darbiem /adrese/.

[13] Pieteicēja un SIA „/nosaukums 2/" noslēdza trīs līgumus par remontdarbiem /adrese/: 1) 2007.gada 5.novembrī līgumu Nr.7/07 par noliktavas remontēšanu sekcijā Nr.2 (platība 400 m^2), 2) 2007.gada 10.decembrī līgumu Nr.1/08 par rampas izbūvi sekcijā Nr.0-1 (platība 800 m^2), 3) 2008.gada 8.februārī līgumu Nr.2/08 par noliktavas telpu remontu sekcijā Nr.0-1 (platība 800 m^2).

VID nav apstrīdējis to, ka remontdarbi faktiski ir veikti, kā arī no lietas materiāliem redzams, ka par paveiktajiem darbiem SIA „/nosaukums 2/" izrakstījusi pieteicējai nodokļa rēķinus (*lietas I sējuma 119.-120.lapa, 136.lapa, 143.lapa*). Pie remonta darbu un rampas izbūves līgumiem pievienotas tāmes par veicamajiem darbiem, nepieciešamajiem materiāliem un to izmaksām. Tāpat pie līgumiem pievienoti akti par darbu pieņemšanu un nodošanu: 2007.gada 6.decembra akts pie līguma Nr.7/07, 2008.gada 7.janvāra akts pie līguma Nr.1/08 un 6.februāra akts pie līguma Nr.2/08. Tomēr minētie fakti paši par sevi neapliecina, ka remonta darbus pieteicējai veikusi tieši SIA „/nosaukums 2/", jo grāmatvedības dokumentus ir iespējams noformēt arī par faktiski nenotikušu darījumu fiskālu priekšrocību gūšanas nolūkā.

Tālāk minēto argumentu dēļ Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka remonta darbus /adrese/ pieteicējai nav sniegusi SIA „/nosaukums 2/".

[13.1] Paskaidrojumā datu atbilstības pārbaudes ietvaros pieteicējas pārstāvis paskaidrojis, ka pieteicējas pārstāvji nav tikušies ar SIA „/nosaukums 2/" valdes locekli /pers. I/ personīgi, jo parakstītos līgumus nodeva SIA „/nosaukums 2/" pārstāvji. Pieteikumā tiesai pieteicēja par darījumu noslēgšanas ar SIA „/nosaukums 2/" apstākļiem un to norises apstākļiem pēc būtības neko nav pateikusi. Tikai pirmās instances tiesā pieteicējas pārstāvis paskaidroja, ka starp /pers. I/ un viņu (/pers. P/) darbojās /pers. M/. /pers. M/ veda papīrus parakstīšanai un nodeva darbus, kurus pieņēma pieteicējas tehniskais direktors /pers. P/. /pers. C/ /pers. M/ pazinis jau no sporta gaitām, esot kopā trenējušies un piedalījušies turnīros. /pers. M/ piedāvāja atrisināt problēmu ar remontdarbiem un būvniecību un ieteica konkrēto uzņēmumu. Objekta nodošanas ekspluatācijā laikā /pers. I/ (kurš parakstījis nodošanas ekspluatācijā aktus) neatradās objektā, jo to var darīt katrs atsevišķi.

[13.2] Lietas materiālos ir SIA „/nosaukums 2/" valdes locekļa /pers. I/ paskaidrojums, kas 2009.gada 2.decembrī sniegts VID Finanšu policijas pārvaldei. Šajā paskaidrojumā /pers. I/ norādījis, ka par SIA „/nosaukums 2/" amatpersonu kļuvis pēc trešās personas, kuras uzvārdu un vārdu neatceras, lūguma. Viņš kopā ar trešo personu 2008.gada vasarā bijis pie notāra, lai apliecinātu parakstu. Neatceras, kādus dokumentus parakstījis. Par pakalpojumiem samaksājusi trešā persona. Neatceras, ka būtu devies uz Uzņēmumu reģistru. /pers. I/ vienu reizi esot bijis Tallinā AS „Hansapank", nezina, ko tur noformējis, bet zina, ka pieslēdzis internetbanku. Visus dokumentus atdevis trešajai personai, kura arī maksāja par pakalpojumiem. Naudas plūsmu /pers. I/ neesot nodrošinājis. 2008.gada rudenī /pers. I/ parakstījis pilnvaru, bet kam un kādu darbību veikšanai – neatceras. Par saimniecisko darbību /pers. I/ neko nezina, jo tādu neveica. Trešā persona paskaidrojusi, ka uzņēmums sniedz starpniecības pakalpojumus būvniecībā. Nezina, cik darbinieku strādā uzņēmumā, nevienu neesot pieņēmis, darba algu neesot maksājis. Par darba organizāciju uzņēmumā /pers. I/ neko nezina, jo ar šiem jautājumiem nodarbojas cilvēks, pēc kura lūguma /pers. I/ kļuvis par uzņēmuma amatpersonu. SIA „/nosaukums 2/" vārdā līgumus parakstījis pēc trešās personas lūguma.

Tiesas sēdē Administratīvajā rajona tiesā /pers. I/ liecināja, ka atvērt firmu uz /pers. I/ vārda piedāvāja /pers. M/. /pers. I/ un /pers. M/ iepazinušies spēļu zālē „Fenikss", neesot tikušies regulāri, bet vienā brīdī /pers. M/ izteica /pers. I/ piedāvājumu, pajautāja, vai /pers. I/ nevēlas kļūt par valdes locekli. /pers. M/ pats nevarēja kļūt par valdes locekli parādu dēļ. /pers. I/ pienākumos ietilpa tikai dokumentu parakstīšana. Darījumos liecinieks neiesaistījās, jo to visu pārvaldīja /vārds/. Esot bijis apskatīt pieteicējas teritorijā esošo rampu un vēl to, kas bija jātaisa, bet liecinieks no tā visa maz ko saprot. Ar pieteicējas valdes locekli /pers. P/ neesot ticies. Pēc liecinieka domām SIA „/nosaukums 2/" esot bijuši apakšuzņēmēji, nezina, kāpēc darbus neveica SIA „/nosaukums 2/" darbinieki. Liecinieks neatceras, vai SIA „/nosaukums

2/” bija kādi tehniskie resursi. Liecinieks nav iesaistījies uzņēmuma saimnieciskajā darbībā, vienīgi gājis uz VID kopā ar /vārds/. Uz tiesas jautājumu par to, kā tika parakstīti nodošanas – pieņemšanas akti (acīmredzami domāti objekta ekspluatācijā nodošanas akti) /pers. I/ liecināja, ka /vārds/ atveda līgumus un tāmes, /pers. I/ tos esot parakstījis.

[13.3] Tiesas sēdē Administratīvajā rajona tiesā tika nopratināts liecinieks /pers. M/. Viņš liecināja, ka ir SIA „/nosaukums 2/” pilnvarotā persona. Veikuši iekšējos remontdarbus pieteicējas noliktavās. Pieteicējas valdes locekli /pers. P/ pazinis jau iepriekš, kopā spēlējuši volejbolu. SIA „/nosaukums 2/” darbinieks neesot bijis, darbojies uz pilnvaras pamata. Pilnvarojumu devis /pers. I/. Ar /pers. I/ iepazinušies spēļu zālē „Fenikss”, tad /pers. I/ uzņēmuma vēl nebija, piedāvājis /pers. I/ atvērt uzņēmumu, lai nodarbotos ar celtniecību, jo pats to darīt nevarēja parādu dēļ. Spēlējot volejbolu a r /pers.C/, bija sācis sarunas. Zināja, ka viņam (/pers.C/) ir bāze, kurā nepieciešams veikt iekšējos remontdarbus. Aizbraucis pie viņa (/pers.C/) ciemos, lai visu apskatītu. Vairāk rādīja /pers.O/, kas un kur jādara. Tad /pers. M/ izdomājis, ka nepieciešama kompānija. SIA „/nosaukums 2/” bija apakšuzņēmēji, kurus /pers. M/ pats sameklēja. Uz tiesas jautājumu, kāpēc pieteicēja neslēdza līgumu ar apakšuzņēmējiem, /pers. M/ atbildēja, ka viņš ar /pers. I/ gribēja nopelnīt naudu, bet darbinieku firmā nebija. Uz tiesas piebildi, ka saskaņā ar VID datiem SIA „/nosaukums 2/” ir reģistrēti 14 darbinieki, /pers. M/ atbildēja, ka šie darbinieki neveica darbus, nevar pateikt, ar ko viņi nodarbojās, kādā sakarā darbinieki pieņemti darbā, varbūt tos pieņēmis /pers. I/, tie bija viņa darbinieki. /pers. M/ liecināja, ka pieteicējas teritorijā bija jāveic betonēšanas, cauruļu nomaiņas, sienu špaktelēšanas, gruntēšanas u.c. darbi. Dokumentus parakstīja, iespējams, tādējādi, ka /pers.P/ tikās ar /pers. AJ/. Apakšuzņēmējus konkrēto darbu veikšanai /pers. M/ nevarēja nosaukt.

[13.4] Tiesas sēdē pirmās instances tiesā kā liecinieks tika nopratināts arī pieteicējas tehniskais direktors /pers. P/. Viņš liecināja, ka uzņēmumā bija nepieciešams remonts, jo noliktavas telpas nebija apkurināmas. Viņi ar /pers.P/ izlēmuši, ka jātaisa remonts. Tad atbrauca /vārds/, kuram liecinieks visu izrādījis. /pers. P/ kontaktējies tikai ar /vārds/. Liecinieks visu laiku atradās teritorijā, cilvēki pastāvīgi strādāja, /vārds/ atbrauca reizi nedēļā. /pers. P/ bija iespaids, ka /vārds/ varēja būt būvdarbu vadītājs, jo celtniecības firmās parasti strādā cilvēks, kurš vada visus darbus. Objektā strādāja aptuveni 3-4 cilvēki. Uz tiesas jautājumu, kā notika objekta nodošana ekspluatācijā, /pers. P/ atbildēja, ka visu varēja jau redzēt tad, kad notika remonts, tad visi trīs gājuši apskatīt objektu. Uz tiesas jautājumu, kuras personas parakstīja nodošanas – pieņemšanas aktu objektā, liecinieks atbildēja, ka /vārds/. Tādu pašu atbildi liecinieks sniedza arī tad, kad jautājums tika uzdots lieciniekam saprotamā (krievu) valodā, proti, aktu parakstījis viņš, /pers.P/ un /vārds/. Pēc tiesas norādes, ka aktā kā parakstītājs ir norādīts /pers. I/, /pers. P/ norādīja, ka aktu viņš parakstījis viens pats ofisā, parakstījis pirmais, par to, kā pārējie aktu parakstījuši, liecinieks nezina.

[13.5] Tiesas sēdē Administratīvajā apgabaltiesā tika nopratināts /pers. AE/ un /pers. AD/, kas reģistrēti VID kā SIA „/nosaukums 2/” darba ņēmēji.

/pers. AE/ liecināja, ka mēģināja strādāt SIA „/nosaukums 2/”, bet nekas neesot sanācis. Viņš mēģināja meklēt remonta un būvniecības objektus SIA „/nosaukums 2/”, mēģināja viņiem atrast darbu, bet neesot vienojušies un tā viss apstājies. Lieciniekam bija noslēgts darba līgums ar SIA „/nosaukums 2/”, kas pēc pusgada lauzts. Liecinieks neatceras, kas bija viņa priekšnieks, nebija viņu redzējis. /pers. I/ ir dzirdēts, bet, kas ir šī persona, liecinieks nezināja. /pers. M/ viņš nezināja, neatceras, ar kādu personu runāja par objektu meklēšanu. Lieciniekam bija priekšstats, ka SIA „/nosaukums 2/” nodarbojas ar celtniecību, bet nebija zināmi objekti, kādos SIA „/nosaukums 2/” darbojusies, par noliktavām /adrese/ liecinieks nav neko dzirdējis. Liecinieka saziņa ar SIA „/nosaukums 2/” notika pa telefonu.

Līdzīgu liecību Administratīvajai apgabaltiesai sniedza arī otrs SIA „/nosaukums 2/” darbinieks /pers. AD/. Arī viņš liecināja, ka SIA „/nosaukums 2/” strādājis ļoti sen, bet faktiski strādājis neesot. Esot bijis paziņa, kurš piedāvāja „noformēties darbā”, ka par liecinieku maksāšot nodokļus un minimālo algu, vajagot cilvēkus, kas it kā strādā. „Noformējies darbā” esot, iedodot algas nodokļu grāmatiņu, darba līguma nebija. Kā SIA „/nosaukums 2/” darbinieks liecinieks nedarīja neko, arī algu nesaņēma. Liecinieks ir dzirdējis vārdu /pers. M/. Viņš ir paziņa liecinieka draugam. Ar ko nodarbojas SIA „/nosaukums 2/”, lieciniekam nav ne jausmas. Nekādus darbus /pers. M/ pavadībā liecinieks nav veicis.

[13.6] Izvērtējot pieteicējas pārstāvju paskaidrojumus un liecinieku liecības, Administratīvajai apgabaltiesai nerodas šaubas, ka SIA „/nosaukums 2/” bija komersants, kas neveica patiesu saimniecisko darbību.

Proti, par to liecina fakts, ka /pers. I/ kā valdes loceklis par SIA „/nosaukums 2/” saimniecisko darbību paskaidrot neko nevar – viņš ir bijis noformēts kā valdes loceklis tikai līgumu un citu dokumentu parakstīšanai. /pers. I/ nav patiesu zināšanu par to, ar kādu saimniecisko darbību nodarbojas SIA „/nosaukums 2/”, vai tai ir darbinieki un kādus darbus tie veic. /pers. I/ vienu reizi ir bijis pieteicējas teritorijā /adrese/, bet par tur veicamajiem darbiem viņam nav nekādu zināšanu. Visus SIA „/nosaukums 2/” darījumus pārvaldīja /pers. M/. Šie apstākļi apstiprina VID viedokļa pamatotību, ka SIA „/nosaukums 2/” nav paudusi gribu noslēgt darījumus ar pieteicēju, jo atbilstoši Civillikuma 1410.panta otrajai daļai juridiskās personas taisa tiesiskos darījumus caur saviem likumīgajiem pārstāvjiem. Savukārt Komerclikuma 221.panta pirmajā daļā noteikts, ka valde ir sabiedrības izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv sabiedrību.

Faktu, ka SIA „/nosaukums 2/” neveic patiesu saimniecisko darbību, apstiprina arī tas, ka tās deklarētie darbinieki, kuri tika nopratināti apgabaltiesā kā liecinieki, neko nevarēja paskaidrot par sabiedrības darījumiem un veicamajiem pienākumiem. /pers. AE/ uzdevums bija SIA „/nosaukums 2/” labā meklēt būvniecības un celtniecības objektus, bet /pers. AD/ tika pieņemts SIA „/nosaukums 2/”, lai tur „skaitītos” kā darbinieks, bet faktiski nekādus darbus neveica. Minēto apliecina arī paša /pers. M/ liecība pirmās instances tiesā, kur viņš uz tiesas piebildi par to, ka SIA „/nosaukums 2/” bija reģistrēti 14 darbinieki, atbildēja, ka šie darbinieki nekādus darbus neveica.

Lai gan apgabaltiesa nenopratināja visus reģistrētos SIA „/nosaukums 2/” darbiniekus, apgabaltiesai nerodas šaubas, ka SIA „/nosaukums 2/” nebija komersants, kura nolūks būtu tiesiska saimnieciskās darbības veikšana, jo būtiski ir tas, ka

pats valdes loceklis /pers. I/ neko nevar paskaidrot par sava uzņēmuma darbību, kā arī nav pieņēmis darbiniekus.

Tas, ka SIA „/nosaukums 2/" vārdā darījumos ar pieteicēju it kā darbojās /pers. M/, kurš varēja paskaidrot par pieteicējas objektā veicamajiem darbiem, nenozīmē, ka tādējādi darbus ir veikusi SIA „/nosaukums 2/". Proti, /pers. M/ nav bijis ne SIA „/nosaukums 2/" amatpersona, ne darbinieks. No paša /pers. M/ liecības izriet, ka viņš ir bijis SIA „/nosaukums 2/" pilnvarotā persona, bet šajā sakarā atkal pamatots ir VID arguments, ka atbilstoši Civillikuma 2289., 2300. un 2305.pantam pilnvaras devējs ir tas, kurš dod uzdevumu pilnvarotājam un samaksā par veiktajiem darbiem, nevis otrādi. Šajā gadījumā /pers. M/ ir bijis tas, kurš it kā faktiski veic SIA „/nosaukums 2/" saimniecisko darbību un dod uzdevumus (parakstīt līgumus un dokumentus) /pers. I/, kā arī ir maksājis notāram par paraksta apliecināšanu. Lai arī pēc /pers. M/ iniciatīvas pieteicējas darījumi it kā notika tieši ar SIA „/nosaukums 2/", tomēr /pers. M/ zināja, ka SIA „/nosaukums 2/" darbinieki neveica darbus, tajā pašā laikā nevienu apakšuzņēmēju, ar kuru SIA „/nosaukums 2/" varētu būt sadarbojusies, nosaukt viņš nevarēja. Apakšuzņēmējus nosaukt nevarēja arī /pers. I/.

Minētie apstākļi liecina par to, ka darbus pieteicējas objektā /adrese/ visticamāk veica nelikumīgi nodarbinātas personas, nevis SIA „/nosaukums 2/".

[14] Pieteicēja un SIA „/nosaukums 2/" 2007.gada 21.septembrī noslēdza līgumu Nr.A09/2007 par būvprojekta izstrādāšanu un saskaņošanu.

VID nav apstrīdējis, ka šādi pakalpojumi pieteicējai faktiski būtu sniegti, kā arī lietā nav strīda, ka par šiem pakalpojumiem ir izrakstīti nodokļu rēķini (*lietas I sējuma 126.-128.lapa*). Lietā ir strīds par to, vai šos pakalpojumus ir faktiski sniegusi SIA „/nosaukums 2/".

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus un noklausoties SIA „Superior" /amats/ /pers. Z/ liecību, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka būvprojektēšanas un saskaņošanas pakalpojumus nav sniegusi SIA „/nosaukums 2/".

[14.1] Pieteikumā pieteicēja norādījusi, ka ar SIA „/nosaukums 2/" kā projektētāju bija noslēgusi līgumu Nr.A09/2007 par būvprojekta izstrādāšanu un saskaņošanu. SIA „/nosaukums 2/" veica savu saistību izpildi, izstrādāja skiču projektu un pilnu tehnisko projektu noliktavu kompleksa būvniecībai. Izstrādātais projekts pieteikuma iesniegšanas brīdī tika pārstrādāts, jo pieteicēja nolēma samazināt noliktavu kompleksa kvadratūru. Pieteikuma pielikumā pieteicēja pati pievienojusi izstrādāto projektu.

Iepazīstoties ar pieteikumam pievienotā projekta dokumentāciju, Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējai 2009.gada 5.novembrī Rīgas pilsētas būvvalde izsniegusi plānošanas un arhitektūras uzdevumu (turpmāk – PAU) noliktavas būvniecībai. PAU kā pieteicējas pilnvarotā persona norādīta SIA „Superior". Turpmākie dokumenti būvprojektēšanā izsniegti SIA „Superior" kā pieteicējas pilnvarotajai personai (*sk. Rīgas domes Satiksmes departamenta 2009.gada 14.decembra vēstuli Nr.DS-09-2568-nd, Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes 2009.gada 23.decembra vēstuli Nr.DMV-09-4255-nd, Apstādījumu saglabāšanas komisijas 2009.gada 3.decembra lēmumu Nr.23, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās pārvaldes 2009.gada 9.decembra vēstuli Nr.5-5/6411*). Tāpat arī tehniskā projekta pirmajā lapā norādīts, ka objekta projektētājs ir SIA „Superior" (*sk. lietas I sējuma 64.lapu*).

Tiesas sēdē Administratīvajā apgabaltiesā pieteicējas pārstāvis paskaidroja, ka SIA „Superior" laikam bija SIA „/nosaukums 2/" apakšuzņēmējs, kas veica projektēšanas līgumā pielīgtos darbus.

[14.2] Administratīvā apgabaltiesa tiesas sēdē nopratināja kā liecinieku SIA „Superior" /amats/ /pers. Z/.

Viņš liecināja, ka 2007.gadā /pers. M/ izteica /pers. Z/ piedāvājumu saistībā ar pieteicējas objekta projektēšanu. Bija tikšanās ar pieteicējas pārstāvi /pers. P/ un 2007.gadā tika noslēgts līgums. Tas bija projektēšanas līgums, kuru parakstīja /pers. Z/ un /pers. C/. Liecinieka pienākumi bija izstrādāt pilnu projektu – arhitektūras daļu, būvkonstrukciju daļu un ģenerālplānu. Projektam bija nepieciešams pievienot arī citas daļas (ūdens kanalizācijas tīkli, elektrotīkli, lietusūdens kanalizācija, ventilācija), kuras izstrādāja citi uzņēmumi. Pārējās daļas vadīja /pers. M/. Ar /pers. M/ esot iepazinušies objektā (acīmredzot domāts pieteicējas objektā). Viņš bijis pārstāvis no pieteicējas puses. Sākot sadarbību ar pieteicēju, nekādi sagatavošanās darbi vēl nebija sākti. /pers. M/ informēja liecinieku, kādus dokumentus nepieciešams sagatavot būvvaldei. /pers. Z/ tos sagatavoja un nodeva /pers. M/ iesniegšanai attiecīgajā iestādē. Iesniegumu būvvaldei PAU saņemšanai /pers. Z/ rakstījis pats un arī pats parakstījis. /pers. M/ to iesniedza būvvaldē. Arī skiču projektu sagatavoja /pers. Z/, bet /pers. M/ to iesniedza saskaņošanai. Arī projekta pārstrādāšanu veica /pers. Z/. Lieciniekam zināms, ka /pers. M/ bija SIA „/nosaukums 2/" pārstāvis. Savas tiesiskās attiecības ar pasūtītāju (pieteicēju) /pers. Z/ noformējis pa tiešo, neizmantojot nekādus starpniekus. /pers. M/ piedāvājis vairākus projektēšanas darbus /pers. Z/, jo /pers. Z/ ir atbilstoša izglītība, bet /pers. M/ esot maz sakara ar būvprojektēšanu.

[14.3] Pēc lieciniekа liecības noklausīšanās Administratīvā apgabaltiesa pieprasīja pieteicējai iesniegt starp pieteicēju un SIA „Superior" noslēgto projektēšanas līgumu un /pers. M/ izsniegto pilnvaru. Pieteicēja minētos dokumentus iesniedza.

No iesniegtā līguma redzams, ka pieteicēja 2007.gada 13.septembrī ar SIA „Superior" bija noslēgusi būvprojekta izstrādāšanas un saskaņošanas līgumu Nr.001/2007 par skiču projekta un pilna tehniskā projekta izstrādāšanu noliktavu kompleksa būvniecībai /adrese/. Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka šis līgums ir pēc satura tieši tāds pats, kādu pieteicēja bija noslēgusi ar SIA „/nosaukums 2/" 2007.gada 21.septembrī (tas ir, pēc līguma ar SIA „Superior" noslēgšanas). Atšķirīga ir vienīgi līgumu summa – pieteicējas un SIA „Superior" līguma 5.punktā noteiktā līguma summa ir Ls 5000, bet pieteicējas un SIA „/nosaukums 2/" līgumā noteiktā summa – Ls 93 220.

Noklausoties liecinieka /pers. Z/ liecību, apgabaltiesai nerodas šaubas, ka abi līgumi noslēgti par vieniem un tiem pašiem darbiem, proti, pirms darījumā ar pieteicēju iesaistījās /pers. Z/, pieteicējas objektā nekādi projektēšanas darbi nebija uzsākti. Tos veica /pers. Z/, jo viņam ir atbilstoša izglītība un prasmes, bet /pers. M/ šādu zināšanu un prasmju nav.

Administratīvajai apgabaltiesai nerodas šaubas, ka abos līgumos norādītie SIA „Superior" un SIA „/nosaukums 2/" veicamie pienākumi ir vieni un tie paši, tie nav attiecināmi katrs uz savu objektu vai arī katrs uz savu pienākumu sadalījumu dažādos laika periodos.

/pers. Z/ /pers. M/ uztvēra kā pieteicējas pārstāvi, kurš organizēja projektēšanas norisi, iesniedza un saņēma dokumentus. To, ka /pers. M/ bijis kā pieteicējas pārstāvis, apstiprina pašas pieteicējas iesniegtā pilnvara, kas 2007.gada 3.oktobrī izdota /pers. M/ (*sk. lietas II sējuma 88.lapu*). Saskaņā ar šo pilnvaru /pers. M/ ir pilnvarots pārstāvēt pieteicēju Rīgas pilsētas būvvaldē un citās valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldību institūcijās visos jautājumos, kas saistīti ar pilna tehniskā projekta izstrādi noliktavu kompleksa būvniecībai /adrese/, tostarp iesniegt un saņemt dokumentus, veikt visas darbības, parakstīties pieteicējas vārdā un nokārtot citas formalitātes.

Tiesas sēdē Administratīvajā apgabaltiesā pieteicējas pārstāvji nesniedza paskaidrojumus par to, kāpēc pieteicēja noslēgusi divus identiskus līgumus par vieniem un tiem pašiem pakalpojumiem, lai gan apgabaltiesa vērsa lietas dalībnieku uzmanību uz šo faktu.

[14.4] Izvērtējot projektēšanas darbu līgumus, /pers. M/ izsniegto pilnvaru un /pers. Z/ liecību kopsakarā, Administratīvajai apgabaltiesai nerodas šaubas, ka faktiski projektēšanas līgumos paredzētos pienākumus veica SIA „Superior" /pers. Z/ personā. Tos neveica ne /pers. M/, ne SIA „/nosaukums 2/". /pers. M/ darbojies kā pieteicējas pilnvarotā persona. Nav arī pierādījies, ka SIA „/nosaukums 2/" būtu darbojusies kā starpniece projektēšanas darbu noorganizēšanā, jo, kā jau noskaidrots šā sprieduma [13.6] punktā, SIA „/nosaukums 2/" vispār neveica nekādu saimniecisko darbību. Pat tad, ja SIA „/nosaukums 2/" darbotos kā starpniece starp pieteicēju un SIA „Superior", tad projektēšanas līguma Nr.09/2007 1.3.punktā norādītie pienākumi nekādi neatbilst starpnieka darbībai, jo attiecas uz konkrētiem projektēšanas darbiem (izņemot līguma 1.3.2.punkts), kurus veica SIA „Superior", nevis uz šo darbu organizēšanu.

[14.5] Pamatojoties uz minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka arī starp pieteicēju un SIA „/nosaukums 2/" noslēgtajā līgumā Nr.09/2007 norādītos darbus, par kuriem izrakstīti nodokļu rēķini, un par kuriem atskaitīts priekšnodoklis, neveica SIA „/nosaukums 2/".

[15] Tas, ka komersanta darījums noformēts ar juridisku personu, lai iegūtu priekšrocības no budžeta saņemt atpakaļ samaksāto PVN, nav nekas nosodāms, jo atvieglo komersanta saimniecisko darbību. Tajā pašā laikā nosodāms ir fakts, ka šāda veida darījums ir noslēgts apzināti ar komersantu, kura darbība ir fiktīva.

Apgabaltiesai nerodas šaubas, ka pieteicēja zināja par to, ka iesaistās darījumos ar komersantu, kurš faktiski neveic saimniecisko darbību. Par to liecina tas, ka pieteicējas /amats/ /pers. C/ ir draudzīgas attiecības ar /pers. M/. Viņi pirms darījumu ar SIA „/nosaukums 2/" noslēgšanas ir pārrunājuši to, ka pieteicējas objektā /adrese/ jāveic remonta darbi. Tad radusies ideja, ka tam ir nepieciešama „kompānija", kas šos darbus veic. Pieteicējai bija labi zināms, ka visu remonta un rampas būvniecības darbu organizēšanu un pārvaldīšanu veic /pers. M/, lai gan dokumentus par objekta nodošanu ekspluatācijā /pers. M/ vietā parakstīja /pers. I/. Vērā ņemama ir /pers. P/ liecība šajā sakarā, kur viņš pirmās instances tiesā divas reizes apliecināja, ka aktus par objektu nodošanu ekspluatācijā parakstīja viņš, /pers.P/ un /vārds/. Pēc tam neizskaidrojamu apstākļu dēļ liecinieks mainīja liecību, norādot, ka viņš pirmais parakstīja aktu viens pats, tikai pēc tam pārējie.

Būtisks apstāklis, kas apstiprina faktu, ka pieteicēja labi apzinājās, ka SIA „/nosaukums 2/" nesniedz pakalpojumus, ir tas, ka par projektēšanas pakalpojumiem pati pieteicēja bija noslēgusi divus identiskus līgumus – vienu ar SIA „/nosaukums 2/", otru – ar SIA „Superior". Apgabaltiesai nerodas šaubas, ka faktiski projektēšanas darbus veica SIA „Superior" /pers. Z/ personā, nevis SIA „/nosaukums 2/". /pers. M/, kuram turklāt pati pieteicēja bija izdevusi pilnvaru savā vārdā rīkoties būvprojekta izstrādes procesā, bija tikai persona, kura iesniedza iestādēm SIA „Superior" sagatavotus dokumentus un saņēma no iestādēm apstiprinātos dokumentus.

Pamatojoties uz minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja ir apzināti iesaistījusies darījumu shēmā, lai prettiesiski gūtu priekšrocības no valsts budžeta, atskaitot priekšnodokli ievērojamā apjomā (sk. pieteicējas un SIA „/nosaukums 2/", kā arī pieteicējas un SIA „Superior" līgumos pielīgto summu ievērojamo atšķirību par vieniem un tiem pašiem pakalpojumiem). Tas nozīmē, ka pieteicēja savā grāmatvedībā atspoguļojusi nepatiesus darījumus, pārkāpjot likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.pantu. Attiecīgi apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums daļā par pieteicējai papildus aprēķināto PVN un samazināto no budžeta atmaksājamo PVN ir tiesisks.

[16] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta 5.^{1}daļā noteikts, [..] ja nodokļu maksātājs noteiktajā termiņā nav novērsis paziņojumā norādītās neatbilstības, nodokļu administrācija pieņem lēmumu par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem, kurā veic budžetā maksājamo vai atmaksājamo summu pārrēķinu, nosaka par labu budžetam piedzenamo nodokļa summu (starpību starp maksātāja deklarēto un datu atbilstības izvērtēšanas rezultātā precizēto nodokļu summu) un aprēķina nokavējuma naudu šā likuma 29.panta otrajā daļā noteiktajā apmērā par periodu no deklarētās nodokļa summas maksāšanas termiņa līdz šā lēmuma pieņemšanas dienai.

No Lēmuma redzams, ka nokavējuma nauda Ls 20 773,28 apmērā pieteicējai aprēķināta, pamatojoties uz minēto tiesību normu. Apgabaltiesa nekonstatē kļūdas nokavējuma naudas aprēķināšanā. Pieteicējas arguments par nokavējuma naudas nesamērīgumu, kas norādīts pieteikumā, nevar būt par pamatu, lai Lēmumu šajā daļā atzītu par prettiesisku. Kā jau apgabaltiesa norādīja šā sprieduma [11.1] punktā, tematiskās pārbaudes ietvaros VID nepārbauda darījumu faktisko apstākļu norisi un to, vai darījums faktiski ir noticis, kā tas ir bijis arī šajā gadījumā, veicot vienīgi grāmatvedības

dokumentu salīdzināšanu. Turklāt ziņas par to, ka /pers. I/ nevar neko paskaidrot par SIA „/nosaukums 2/" darbību, VID rīcībā nonāca vēlāk, tad, kad šo personu nopratināja VID Finanšu policijas pārvalde, kas arī bija pamats pievērst uzmanību pieteicējas un SIA „/nosaukums 2/" noslēgto darījumu un par šiem darījumiem atskaitītā priekšnodokļa tiesiskumam.

Pamatojoties uz minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka arī daļā par pieteicējai aprēķināto nokavējuma naudu Lēmums ir tiesisks.

[17] Pirmās instances tiesa nepareizi novērtēja liecinieku liecības , tādējādi nonāca pie nepareiza rezultāta spriedumā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA „/nosaukums/" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2010.gada 22.augusta lēmuma Nr.22.4.2/44892 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentam viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Meldere

Tiesneses Dz.Amerika

L.Konošonoka